

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Bracka 15.
Telefon Nr. 396.

Wszystkie listy i przesyłki pieniężne należy adresować do Redakcji i Administracji, Bracka 15.

Redakcja rękopisów nie zwraca, korespondencji bezimiennych nie uwzględnia, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

NAPRZÓD

Organ polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Numer pojedynczy 8 halerszy.
Numer poniedziałkowy 4 halerszy.

Wychodzi co dzień o g. 8 rano
a w poniedziałki i dni poświęcone
świąteczne o godz. 10 rano.

Do nabycia: W administracji, ul.
Bracka l. 15, oraz we wszystkich
biurach dzienników.

Listy reklamacyjne nieopłacone
nie podlegają opłacie.

Adres na telegramy: Naprzód-
Kraków.

Prenumerata wynosi: W Krakowie (bez odsyłki): miesięcznie 1 korona 60 hal., kwartalnie 4 kor. 50 h., rocznie 18 kor. — Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 20 hal. — W Austrii: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., rocznie 24 kor. — W Niemczech: kwartalnie 7 marek. — W innych krajach kwartalnie 10 franków. — Za każdą zmianę adresu dopłaca się 40 hal. — Dla robotników w Krakowie i Podgórzu tygodniowo w prenumerata 40 hal.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja za opłatą od miejsca wiersza jednospaltowego drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz po 20 halerszy, następny po 10 halerszy. — „Nadstawki“ od miejsca wiersza drukiem petitowym po 40 halerszy za każdy raz. — Załączniki (prospekty i t. d.) przyjmują się za cenę 2 kor. za 100 egzemplarzy dla zamiejscowych, a 1 kor. za 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumeratów. — Należytość należy na przód nadesłać.

LISTY LWOWSKIE.

Lwów, 22 lipca.

Jak wiadomo, zjechali się wodzowie stańczyków do Lwowa, aby szumną ogłosić odezwę z wezwaniem do rządu o ratunek dla powodziań. Tymczasem ta odezwa to pozór, celem bowiem właściwym zgromadzenia się świeczników szlacheckiej polityki była narada nad nowymi zamachami na opozycję. Główny obecnie intrygant stańczykowski, Kozłowski, dyktator w redakcji „Głosu Narodu“, usiłował przede wszystkim za pomocą zamachu stanu „zważyć“ Jaworskiego. Zamiar się na razie nie udał, bo intryga przeciwna „na dziś“ okazała się mocniejszą. — Artykuł „subwencyonowanej“ „Gazety Narodowej“, stojący w obronie Jaworskiego, był zewnętrznym wyrazem chwilowej klęski Kozłowskiego. Natomiast udało się stańczykom zwać do Lwowa niedołągę, demokratycznego posła Weigla, owego nibyto prezesa lewicy sejmowej. Tam intrygantami wzięli naiwnego jak but staruszka w obroty i wymogli na nim, że nie będzie się „bawił w opozycję“, a nawet Rottera, Małachowskiego i Romanowicza ukarze należycie za ich krnąbrność i zuchwałość przeciw urodzonym przewodnikom narodu. Ponieważ ci wszyscy trzej „w stał zakuci rycerze“ demokracji, ze względu na stare przyzwyczajenia nie tak łatwo zdecydowały się ugryźć w gorzki chleb opozycji, przeto stary Weigel może łatwo służyć za parawan dalszym kręceniom bicza z piasku na stańczyków, a w gruncie rzeczy układom z wrogami narodu i kraju.

Możemy jednak zapewnić tych panów, że my o wszystkim wiemy i nie omieszkamy przygwoździć „opozycję“ pod pręgierzem na ich wstyd i hańbę.

Ten zwrot „Czasu“ w polemice ze „Słowem polskim“, natrząsający się w słowach: „nie po raz pierwszy była przełomowa chwila u demokracji i nie po raz ostatni“, odnosi się do tej intrygi z Weiglem, ukartowanej przez stańczyków. „Czas“ liczy, że tak jak raz podczas marszałkowstwa Zybkiewicza, tak i dziś uda się zaprzędnąć demokrację do swego zwycięskiego szlacheckiego rydwana.

Rzecz „młodych“ liberałów będzie pokazać teraz, że ich teraz pierwszy lepszy Weigel nie zaciągnie jak ciele pod nóż stańczyków, że mają siłę woli, stare graty polityczne schować do lamusa pod strych, a rozpocząć walkę ostrą i bezwzględna, jeśli chcą uratować partję i siebie z pogromu.

Polecam lekturę niniejszej korespondencji „Ruchowi katolickiemu“; biedny ten dzienniczek, któremu i księży już subwencyjkę odebrali (200 złr.), ledwo dysze, telegramów i biura korespondencyjnego nie abonuje, żyje tylko nożyczkami i wykrawywaniem z „przeklętych pism“ wszelkich nowości „na własnym drucie“, tak więc tylko tyle pozoruje swoje istnienie, o ile pozwolą wypisywać brednie ks. Załęskiemu, lub udają polemikę ze socjalizmem i liberałami.

Pozwalamy więc teraz wyoburzać się „Ruchowi katolickiemu“ na naszą niedyskrecję, jak zechce; nie pomoże mu to tak, jak „oburzanie się“ Ehrenberga „w „Głosie narodu“ i jak umarłemu kadzidło.

IX. Zjazd lekarzy i przyrodników polskich.

„Wskreszenie“.

(Z odczytu prof. Prusa: „O wskreszeniu w przypadkach śmierci z utraty krwi“). Za nazwę tę, którą prof. Prus ze Lwowa nadał swym eksperymentom, klerykali bluźgali nań złością. Coprawda, przed paru wiekami gniew ich wyraziłby się w formie bardziej „ognistej“ — bo rozżarzonych głowni. Dziś czasy inne...

Już w siódmym lat dziesiątku Bem robił próby nad powoływaniem do życia zwierząt uduszonych, zatrutych solami potasowymi i t. p. za pomocą mięsienia serca przez powłoki klatki piersiowej. Próby swoje przedsiębrał jednak w bardzo krótkim czasie po ustaniu oddechu. Wskreszeniem jego doświadczeń nazwać nie można. Tętno bowiem serca, choć bardzo osłabione, niewyczuwalne na zewnątrz, istnieje jeszcze dość długo po ustaniu oddechu. Śmierć zaś osobnika następuje wówczas, gdy i oddech i bicie serca ustaje. Miał on więc do czynienia ze śmiercią pozorną i zabiegi jego były tylko cuceniem.

Do takiego cucenia w praktyce używa

się zazwyczaj sztucznego oddechania, polegającego na tem, że ratujący wprawia klatkę piersiową dotkniętego śmiercią pozorną w ruch, naśladujący oddechanie (zwiększanie i następne zmniejszanie pojemności klatki piersiowej). Prof. Prus poszedł znacznie dalej: rozpoczął próby nad powoływaniem na powrót do życia zwierząt, u których śmierć nastąpiła niewątpliwie

Sam jego zabieg (sposób postępowania) mógł go o tem przekonać. Za pomocą operacji odsłaniał on serce, co pozwalało mu naocznie stwierdzić zupełne ustanie jego ruchu — krążenia krwi po ciele, bez którego życie jest niemożliwym, nie było. Jak wiadomo, serce powoduje to krążenie, przepycha krew, rozszerzając się i kurcząc na przemian (na tem polega bicie serca).

Wówczas badacz ujmował serce w rękę i naśladował jego naturalne skurcze, stosując rytmiczne mięsienie. Po dłuższym czasie serce już bez jego pomocy poruszało się poczyniło. Naturalnie, równocześnie stosowane było i sztuczne oddychanie: przez przeciętą tchawicę wdychiwano mieszkim powietrze.

Prócz tego, zwłaszcza przy śmierci z utraty krwi niezbędnem się okazało dla pobudzenia serca wlewanie jakiegoś płynu do żył. Prelegent z początku stosował w tym celu płyn, skombinowany z roztworu fizyologicznego soli kuchennej i natrum saccharatum, który organizm zwierzęcy i ludzki dobrze przenosi. Lepsze jednak wyniki dawała krew, przelewana z żywego zwierzęcia tego samego gatunku. Naturalnie, w razie stosowania tej metody wobec człowieka, trudnoby było znaleźć osobę, któraby się na taki dar z krwi własnej zgodziła. W ten sposób udawało mu się ożywiać uduszone poprzednio stworzenie nawet w godzinę po zgonie.

Naturalnie, o podobnym wskreszaniu nie może być mowy u istot, które uległy ciężkim chorobom — próby prof. Prusa odnoszą się tylko do uduszeń, do śmierci spowodowanej pod chloroformem oraz z upływu krwi. Ten ostatni dział dał stosunkowo rezultaty najslabsze. W każdym razie jest to w nauce krok olbrzymi — pierwsze zwycięstwo odniesione przez człowieka nad śmiercią, której pieczęć dotąd uważano za niemożliwą do przełamania!

Towarzysze! Przy zabawach i zebraniach pamiętajcie o funduszu prasowym codziennego „Naprzodu!“

Przy tej okazji zwracamy uwagę prof. Prusa, iż znacznie później od jego pierwszych sprawozdań, gdyż przed paru tygodniami, dwaj lekarze francuscy Tuffier i i. Hallion złożyli referat w „Academie de Medecine” (Akademia medyczna) ze swych badań, które przypominają zupełnie jego doświadczenia lwowskie. Czy przypadkowo wpadli na tę samą myśl? Czy może zasłyszeli co przedtem o badaniach dra Prusa?

Z higieny fabrycznej.

Zajmującą i ważną sprawę poruszył w sekcji technicznej zjazdu przyrodników inżynier A delman. Mówił o higienie i ubezpieczeniu od wypadków w gorzelniach i drożdżarniach galicyjskich. Opierając się na danych statystycznych wykazał w jakich warunkach, po prostu krzyczących o poprawę, pracują u nas w zakładach przemysłowych.

Ubezpieczonych było 3823, a wedle obliczeń prelegenta pracowało 6500. Rocznie było wypadków nieszczęśliwych 31, a kończących się śmiercią 77, czyli na 1000 ubezpieczonych 9·1 wypadków, a śmierci 2 wypadki.

W Niemczech w całej przemysłowej chemicznej było na 1000 ubezpieczonych 0·76 wypadków, a w Austrii 1·87. Podczas gdy w Wiedniu na 1000 wypadka 1 wypadek śmierci, to w Galicyi 3·2. Prelegent przedstawił straszne życie robotnika gorzelnianego, źle żywionego, śpiącego, w hucie, pracującego 12 godzin, czemu przypisać należy wielką ilość chorób płucnych. Dla poprawy tych stosunków należy wymagać ścisłego stosowania się do wymogów technicznych, bezpieczeństwa życia i zdrowia; tymczasem gorzelnie galicyjskie urągają wprost wszelkim wymogom.

Dla naprawy stosunków postawił referent wnioski:

1) Wprowadzenie w życie rady przemysłowej w połowie z robotników i pracodawców, dla rozstrzygnięcia spraw zdrowia i bezpieczeństwa.

2) Stały dozór lekarski w zakładach fabrycznych.

3) Zaprowadzenie na politechnice kursu „higieny fabrycznej”, gdyż dzisiejsi inspektorowie dopiero na swoim stanowisku zaczynają poznawać, co to jest fabryka.

W dyskusji zabierano głos, podnosząc doniosłość tych spraw ochrony zdrowia i życia w zakładach przemysłowych. Dalej podniesiono bezsilność inspektorów przemysłowych w kierunku poprawy tych stosunków, z powodu, że na całą Galicyę i Bukowinę jest obecnie dwóch i do tego bez władzy egzekutywnej. Mogą tylko pisać i donosić o stosunkach nienormalnych i na tem się kończy wszystko. Dodano wniosek: by zażądać zwiększenia odpowiedniego do ilości zakładów fabrycznych personalu inspektorów przemysłowych i zwiększenia ich władzy wykonawczej.

KRONIKA.

Kalendarzyk historyczny. 24 lipca. 1562. Śmierć Götza Berlichingen. — 1894. Międzynarodowy kongres tkaczy w Manchester oświadcza się za 8-godzinny dzień pracy. —

1896. Demonstracja szowinistyczno-antysocjalistyczna z okazji przybycia Liebknechta w Lille.

Dziś teatr zamknięty.

Jutro: „Cyganerya”, Puccini'ego.

Manewry cesarskie. Z Jasła piszą do „Kuryera lwowskiego”: „Przygotowania do manewrów i przyjęcia cesarza w pełnym toku. Mieszkańcy Jasła manewry już czują dobrze na swej skórze. Ceny artykułów spożywczych, a w szczególności nabiału, są niebywale wysokie; niemal dorównują cenom zimowym, a ceny mieszkań idą także w górę. Właściciele domów, łącząc ogromne kwoty na nakazane adaptacje, cały ciężar wkładają na wynajmujących mieszkania. Już to z temi mieszkańiami bieda tu ciągła.

W miarę zbliżania się manewrów wzmacnia się i ruch pocztowy w Jasle, a tymczasem personal jest ciągle ten sam. Na czas manewrów ma być urządzona poczta polowa, a jej kierownikiem zostać ma bar. Dormus, sekretarz dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie. Podobno 150 urzędników ma posłużyć do jej uposażenia i do wzmocnienia urzędów pocztowych na linii Jasło-Dukla-Krosno. Ponieważ jednak już w drugiej połowie sierpnia zainstalują się tu i w okolicy ogromne masy wojska, zapewne już w tym czasie posterunki pocztowe będą wzmocnione.

Najrozmaitsze ukazy tak ze starostwa, jak i Wydziału Rady powiatowej spią się jak z rogu. I tak obostrzone niedawno przepisy meldunkowe co do przejezdnych, zatrzymujących się w hotelach lub domach zajezdnych

Do gmin okolicznych wysłano nakaz, żądający postawienia przy każdej chalupie wychodku i urządzenia studni“.

Jeżeli jeszcze starosta wyda surowy nakaz, aby każdy chłop miał miętę sytą i zadowoloną, przez cały czas manewrów, wówczas jednym pociągnięciem pióra rozwiąże kwestyę społeczną.

Car uśmiercony w Tulonie. Dziennik tuloński „Petit Vor“ puścił kaczkę nielada, że cara śmierć zmiotła. Podprefekt Roudaud nakazał zaraz wywiesić żalobną chorągiew. Sąd przerwał swe urzędowanie i t. d. Dopelnivszy obowiązków „wierno-przymierzeńczych“ wobec zmarłego cara, podprefekt wybrał się z kondolencją do konsulatu rosyjskiego. Tam nie wie-dziano, lecz wystraszony konsul udał się natychmiast do portu, gdzie na kotwicy stoi yacht carski „Sztandar“. Kontradmiral Rymski-Korsaków nie miał również żadnych informacji. Ta okoliczność oraz fakt, iż inne pisma wiadomości nie potwierdziły, uspokoiły zarówno poddanych cara, jak i liżących jego stopy Francuzów.

Śmierć w celi więziennej. W piątek nad ranem zmarła nagle w więzieniu przemyskim kupcowa z Jaworowa, Apelsdorfova, na udar serca. Zmarła odsiadywała karę za fałszywe bankructwo.

Morderstwo czy samobójstwo? Piszą nam z Marcinkowic pod Nowym Sączem: Dnia 21 bm. wyciągnął strażnik kolejowy z Dunajca mężczyznę około lat 45, z dużymi wąsami koloru rudego i z rzadką

brodą. Głowę miał strasznie potluczoną. Nazwisko zmarłego dotychczas nieznane. Zdaje się, że zachodzi tu wypadek morderstwa.

Nagły skon Jeden z najstarszych lekarzy przemyskich dr. Ziemiański, zmarł nagle w sobotę 21 bm. wieczorem, w mieszkaniu swoim w Przemyślu. Zmarły był od niepamiętnych czasów zwolennikiem jak najdalej sięgających rządów klerykalnych. Rodzina jego wraz z nim ufundowała pod zarządzeniem siostr Felicjanek zakład wychowawczy dla sierot.

Ofiary Sanu. Z Przemyśla donoszą nam: W piątek utonął podczas kąpieli na tamach pod mostem drewnianym robotnik izraelski, w sobotę zaś tuż przy wojskowej pływalni utonął lokaj biskupa polskiego. Ciała do tej chwili, mimo energicznych poszukiwań nie odnaleziono. Nadto topił się jeden oficer od pionierów, którego jeszcze przy życiu z wody wydobyto.

Odczyt na temat: „Jakie są cele socjalnej demokracji“ wygłosił w sobotę w stow. „Brüderlichkeit“ w Przemyślu, tow. dr. Józef Mantel.

O „Konfucyuszu i Buddzie“ wygłosił odczyt w niedzielę 22 bm. w sali stow. robotniczych w Przemyślu, tow. Witold Reger.

Monachomachia. „Ruch katolicki“ odpowiada „Przeglądowi katolickiemu“ z powodu nazwania stosunków kościelnych we Lwowie „stęchłymi“ w sposób pełen namaszczenia:

„Coby zrobił korespondent lwowski „Katolickiego Przeglądu“, gdyby nie dał upustu podrażnionym nerwom w swych wylewach i żalach nad smutnym stanem kościoła u nas, a wszystko z okazji przyszłych dostojników? Mniejsza, że podobne, niestuszne oskarżenia obniżają opinię o nas, całkiem niesprawiedliwie w zabranych prowincjach; mniejsza, że dają broń w ręce naszym liberalom i masonom — byle nerwom wzburzonym dogodzić! Być może, że kładąc tyle numerów na tę loteryę, wreszcie jakie ambo utrafią, być może, że snując tyle kombinacyj, jakas wreszcie zgadną, ale czy podobne bawienie się kandydaturami dostojników kościoła jest smaczne? Czy miłe będzie późniejszym wybranym biskupom?“

„Ruchu katolicki“! Zapewne masz słuszną, mówiąc, że to nie będzie miłym przyszłym biskupom. Prawda i to, że liberali i massoni dostali broń do ręki. Ale z tego nie wynika, by korespondent „Przeglądu katolickiego“ — kłamał. Tego „Ruch katolicki“ nie udowodnił.

Kongres górników północno-zachodnich Czech. W Turn odbyła się 17 bm. konferencya górników kopalni węgla, która się zajmowała przeważnie sprawami organizacyi i utworzenia kasy oporu. Chciano wszystkie doświadczenia, zebrane w czasie strejku, spożytkować, aby wybudować jednolitą, silną organizacyę. Na konferencyę przybyli także anarchiści z tym zamiarem, aby organizacyę rozbić. Ci anarchiści, a jak sami się nazywają, niezawisli socjaliści, autonomiści etc. mają jeszcze w niektórych rewirach nieco zwolenników. Między 150 delegatami przybyło 50 anar-

chistów, chociaż stosunek tych cyfr nie odpowiada wcale rzeczywistej proporcji. Wezwano ich jeszcze na tę konferencję dlatego, że spodziewano się jakiejś zgody i wzajemnego porozumienia się. Nadzieje tymczasem całkowicie zawiódły. Do prezydium wybrano tow. Jarolima, Vostrego, Savela i anarchistę Eifreina, który objął naczelne przewodnictwo i dzięki temu uniemożliwił obrady, terroryzując mówców za organizacją i popierając wrzaski swych stronników. Wreszcie kiedy hałas doszedł do tego stopnia, że nie można było nic rozumieć, Eifrein rozwiązał zgromadzenie.

Polacy w Brazylii. „Gaz. Handl. Geograf.” donosi: „Po długich pertraktacjach podpisana została w Kurytybie umowa między rządem stanu Parana a lwowskim Tow. kolonizacyjno-handlowym, reprezentowanym przez p. Z. Lewandowskiego. Na podstawie tej umowy nabyło towarzystwo od rządu parańskiego 50 tysięcy hektarów (10 mil kw.) najprzedniejszej ziemi z prawem nabycia dalszych 100 tys. hekt. (20 mil kw.) Warunki nabycia, dzięki interwencji p. Wilhelma Pohla, austriackiego konsula w Kurytybie, są bardzo korzystne. Towarzystwo ma prawo także na swych obszarach bez żadnych koncesji wydobywać skarby mineralne, budować koleje, drogi i t. d. Towarzystwu wolno wybrać i wyszukać ziemię rządową w obrębie całego stanu. Na pierwszym planie są tereny między istniejącymi już wielkimi koloniami Rio Claro i Prudentopolis, następnie teren nad Ignassu obok Porto Uniao. Oba te obszary leżą na płaskowzgórzu 800 do 1000 mtr. nad poziomem morza, w klimacie umiarkowanym i posiadają żyzną ziemię, nadającą się pod uprawę zbóż europejskich. Oba te obszary ziemi przetnie w niedługim czasie budująca się już obecnie wielka linia kolejowa, która połączy północne stany brazylijskie z południowymi i Argentyną. Koloniści otrzymywać będą działki po 25 hektarów na spłatę oraz początkowo środki wyżywienia aż do pierwszych zbiorów rolnych.

Cywilizowani Europejczycy. W Wiedniu rozegrała się przed kilku dniami sensacyjna sprawa. Niejaki Benedykt Wildauer udał się ze znajomym do ogrodu zoologicznego, gdzie produkuje się trupa Beduinów. Będąc w stanie podochoconym zaczął brutalnie zaczepiać żonę jednego Araba. Ta odwzajemniła mu się policzkiem. Powstała stąd awantura, Beduini rzucili się na napastnika. Ten w obronie własnej, zranił kilka osób, zlekka wprawdzie, zapewne scyzorykiem. Sąd musiał wezwać tłumacza przy przesłuchiowaniu Beduinów. Za wykroczenie przeciw obyczajności publicznej został Wildauer skazany na 14 dni aresztu.

Żandarmi na Węgrzech — a u nas. „Pester-Lloyd” z oburzeniem podaje następującą notatkę, omawiającą zachowanie się żandarmeryi w O-Becse. Wynikła tam zażarta bójka pomiędzy wyrostkami węgierskimi i serbskimi. Policja nie mogła rozdzielić walczących. Jeden więc z policjantów udał się do swych najbliższych „po mieczu” — żandarmów. Na posterun-

ku żandarmskim wywiązał się następujący dyalog: Są już zabici? — Nie, ale gotowi się nożami pokaleczyć. — Jeśli niema zabitych, to nie mamy tam nic do roboty. U nas żandarmerya nie zachowałaby się tak obojętnie. Nie czekałaby, aż się gdzieś pomordują, lecz zapewna sama czemprędzej... interweniowałaby.

Telegraf i telefon.

Groźna proklamacya.

Belgrad, 23 lipca. Król serbski Aleksander wydał do całego ludu wielką proklamacyę, w której donosi, że się chce żenić z damą dworską swej matki, wdówką, nazwiskiem Draga Matchin.

Wojna w Chinach.

Paryż, 23 lipca. Na odbytej onegdaj w pałacu elizejskim Radzie gabinetowej odczytał minister spraw zagranicznych, Delcassé, telegram cesarza Chin, Kwang-su, w którym prosi prezydenta republiki Loubeta o pośrednictwo. Na tę depezę odpowiedziano, że zajmowanie się tą kwestyą jest bezcelowem, jak długo nie będzie pewności: 1) że francuski poseł w Pekinie i jego koledzy z dyplomatycznego ciała mają zapewnioną skuteczną ochronę i zupełną wolność komunikowania się z własnymi rządami; 2) że księcia Tuana i innych dostojników, którzy są odpowiedzialni za obecne stosunki w Chinach, od władzy usunięto i nałożono na nich zasłużone kary; 3) że władze i wojsko w całych Chinach otrzymają rozkaz, aby wstrzymały kroki nieprzyjacielskie wobec cudzoziemców; wreszcie 4) że przedsięwzięto surowe środki w celu zgniecenia powstańczych ruchów bokserów. Jak długo gwarancya w tych kierunkach nie będzie daną, nie można nic innego przedsięwziąć, jak tylko akcyę wojskową. Delcassé doniósł dalej, że przedłożył mocarstwom projekt dla porozumienia się w sprawie zakazu wywozu broni i amunicji do Chin. Na projekt dały wszystkie mocarstwa pomyślną odpowiedź.

Berlin, 23 lipca. Konsul niemiecki w Swatan donosi pod datą 21 b. m.: Wszyscy niemieccy misyonarze z wnętrza kraju przybyli do Swatan i znajdują się w bezpieczeństwie.

Żyją czy nie żyją?

Bruksela, 23 lipca. Belgijski konsul generalny z Szanghai telegrafuje z dnia wczorajszego: W sytuacji chińskiej zaszło znaczne polepszenie. Rządy cesarskiej-wdowy wzięły w Pekinie przewagę. Wszyscy posłowie w Pekinie nie tylko żyli dziś rano, ale są bezpiecznie umieszczeni. Li-hung-czang przybył dziś do Szanghai i przyjął zaraz wszystkich obcych konsulów.

Paryż, 23 lipca. Chiński poseł zawiadomił ministra spraw zewnętrznych, Delcassé, o edykcje cesarskim z d. 18 b. m., doręczonym mu przez

wice-króla Nankinu. Wicekról donosi, że z wyjątkiem niemieckiego posła, który padł ofiarą powstańczych tłumów, znajdują się wszystkie obce poselstwa od miesiąca pod staranną ochroną dworu.

Wszyscy cudzoziemcy są na szczęście zdrowi i bezpieczni. Morderców Kettelera nakazano wyszukać i ukarać.

Waszyngton, 23 lipca. Biuro Reutera donosi: Dyrektor poczt i telegrafów Szeng rozesał telegram, że cudzoziemcy w Pekinie żyli jeszcze dnia 18 b. m. Szeng dodaje, że powstańcy mordują się nawzajem.

Berlin, 23 lipca. Biuro Wolffa donosi z Czifu z dnia 19 bm.: Gubernator z Szan-tung telegrafował popołudniu do wszystkich tutejszych konsulów, że właśnie otrzymał autentyczną wiadomość, że wszyscy posłowie nie są narażeni na żadne niebezpieczeństwo i znajdują się pod osłoną rządu.

Odsiecz Tientsinu.

Londyn, 22 lipca. Depesza admirała Seymoura donosi, Chińczycy zupełnie opuścili Tientsin i okolice.

Waszyngton, 23 lipca. Admirał Renney donosi, że dnia 15 sierpnia odejdzie do Pekinu większy kontyngent wojsk na odsiecz.

Petersburg, 23 lipca. Wiadomość, podana przez dzienniki o splądrowaniu Niu-czwang, nie jest dotychczas potwierdzona. Wprawdzie przedsięwzięli Chińczycy gwałtowny atak na miasto, ale zostali odparci. Jenerał Linewicz obejmie po przybyciu do Tientsinu komendę nad tamtejszą armią, a później będzie rozstrzygnięta kwestya dalszego marszu na Pekin. 16 b. m. przybyło 8.000 żołnierzy japońskich z Taku do Tientsina. 2.100 Japończyków zajęło pozycyę w Czifu, a 1.800 w Szan-hai-kwan; część japońskich wojsk przetransportowano na nowej linii kolejowej pomiędzy Taku a Tientsinem, którą wybudowali Rosyanie i Japończycy. Regularny ruch na tej linii będzie podjęty d. 21 b. m.

Stowarzyszenia i zgromadzenia.

Chór robotniczy w Krakowie. W p niedzialek dnia 23 b. m. o godz. 7 wieczorem. odbędzie się zebranie chóru męskiego w lokalu „Związku”, (ul. Floryańska 49) w sprawie bardzo ważnej, na które prezes stow. „Chór robotniczy” członków zaprasza.

Zgromadzenie poufne pomocników fryzyerskich odbędzie się w poniedziałek dnia 23 b. m. o godzinie 9 wieczór w lokalu Związku stow. zawodowych, Floryańska 49. Tow. Stroh przyjmuje wpisy i wkładki do Stow. zawodowego i udziela informacji codziennie od godz. 9—10 w lokalu „Związku”, zaś od 10—11 w kawiarni „Metropole” przy ul. Dietlowskiej.

Podgórze. W poniedziałek dnia 23 b. m. odbędzie się w stowarzyszeniu „Siła” przy ulicy Kalwaryjskiej l. 18, poufne zgromadzenie członków.

Redaktor naczelny: Ignacy Daszyński.

Wydawca: Jan Englisch.

Właściciel i odpow. redaktor: Dr. Zygmunt Marek

Za treść ogłoszeń redakcyja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Noclegi w Hotelu „ARBEITERHEIM“ Wiedeń

X. Quellengasse 77.

codziennie świeża bielizna po 15 i 18 ct.
Tygodniowy abonament po 90 ct. i 1 zhr.
7-7 Ciepła łaźnia dla gości bezpłatnie. 80

= Każdy! =

wie, że wszelkie towary znacznie zdrożały,
pomimo to staram się wyszukać **najtańsze**
źródła i sprzedaję jak dotychczas po **zni-
żonych cenach.**

P. T. Publiczność mam zaszczyt zawiado-
mić, że nadszedł świeży transport

Iasek i krawatek

w szczególnych fasonach i kolorach w wiel-
kim wyborze.

Również posiadam olbrzymi świeży za-
opatrzony skład

kołnierzyków i mankiet

w najnowszych fasonach. Objętość kołnier-
zyków od 28 do 52 cm., wysokość od
2¹/₂ do 8¹/₂ cm.

Spodziewając się, że P. T. Publiczność
przekona się o tanioci moich towarów i za-
szczęci mnie nadal swem zaufaniem, kreślę
się z szacunkiem i poważaniem.

Henryk Recht

Kraków 122

ul. Floryańska 2, Hotel drezdeński.

Nr. 7 „Latarni“ wyszedł z druku
i zawiera dwa artykuły: —

„WALKA O SŁOŃCE“

napisał Edward Pomorski (3 ilustr.)

„SOCYALIZM GMINNY“

napisał Józef Brzoza. —

••• Cena 2 centy. •••

Do nabycia w Administracji „Latarni“
Kraków, Bracka 15, oraz w Biurze
dzienników Hopcasa i Salomonowej.

CAFÉ ROYAL (RESTAURANT)

we Lwowie, ul. Hetmańska

(obok gmachu nowego teatru a vis a vis starego)

rozszerzona i na wzór pierwszorzędných kawiarni europejskich
z wielkim komfortem urządzona.

Napoje, przekąski i ciepłe potrawy tylko w najlepszej jakości

Piwo na szklanki **tylko pilzneńskie.**

Dla przejeżdżających i odjeżdżających w każdej porze dnia i przez
całą noc świeże ciepłe potrawy.

Polecając się łaskawym względom Szan. P. T. Publiczności, kreślę się

137

Z szacunkiem **HENRYK ATLAS.**

WOLNE POSADY.

Miejskie Biuro pracy we Lwowie, plac
Bernardyński 1. 15, dostarcza **zupełnie**
bezpłatnie służby wszelkiego rodzaju. Biuro
ma do rozdania miejsca dla:

1 kucharza restauracyjnego na 100 zfr.
miesięcznie.

1 mielnika do młyna wodnego.

1 bednarza.

8 chłopców do terminu: 3 do stolarza,

5 do szewca, 1 do cukierni, 1 do drogueryi,

2 do intrologatora, 1 do handlu galante-
ryjnego.

6 parobków.

2 pończoszkarok.

16 szwaczek do pracowni.

3 bon Francuzek.

1 kasyerki do restauracyi.

1 modniarki.

1 siedziarki do sprzedaży butek.

1 zarządczyni.

2 nauczycielki z konw. niem.

2 nauczycielek Francuzek.

1 bony Polki.

Poszukują posady: kucharze, murarze, cieśle,
stolarze, pisarze kancelaryjni i ekonomiczni,
nauczycielki Polki, Francuzki na wyjazd, do za-
rządudomu, kasyerki sklepowe, szwaczki pry-
watne na wyjazd, prasowaczki, masażystki,
panny służące, k ucznice, gospodynie, kucharki,
mamki.

Zgłaszać się należy w Biurze między godz.
8 rano a 1/23 popołudniu. — Z prowincyi przy-
jmuje się zgłoszenia listownie. 130.

134

Rok założenia 1881.

H. DATNERA

Biuro pierwszorzędných kopalń węgla
kamiennego i wyrobów koksu

we Lwowie, ulica Grodecka 3 A.

poleca najlepszy węgiel górno-ślązki i koks
w każdej ilości całymi wagonami do wszystkich
stacyj. — We Lwowie dostawa do domu.

Gazeta chłopska

PRAWO LUDU

Organ partii socjalno-demokratycznej
wychodzi w pierwszą i trzecią niedzielę
każdego miesiąca.

Wyszedł już numer 14.

Prenumerata (łącznie z przesyłką pocztową)
roczna 2 kor., półroczna 1 kor. (kwartalnej
się nie przyjmuje). Numer pojedynczy 12 h.

Adres Redakcyi i Administracyi:

Kraków, ul. Bracka 15.

Korespondencyjne Karty ilustrowane

„Naprzodu“

Wyszła świeżo seryja pierwsza:

1. Pierwsi postowie socjalno-demokratyczni w
austriackim parlamencie (grupa fotografii
z podpisami i podobizną gmachu parlamentu)
2. „Marsylianka“ słynny obraz rewolucyjny Gu-
stawa Dore'go.
3. „Wolność“ (walka na barykadach), słynny
obraz rewolucyjny Delacroix.
4. Codzienny „Naprzód“ (fotografia pierwszej
strony majowego numeru codziennego „Na-
przodu“ z ryćciną Waltera Crane i artyku-
łem „Święto pracy“).

Cena pojedynczej kartki 6 hal. Cena 50 kart
K. 2-50, 100 kart K. 4-.

Do nabycia w Administracji „Naprzodu“
Kraków, Bracka 15.

Pierwsze stowarzyszenie wytwórcze

Robotników szewskich we Lwowie

poleca swój skład i pracownię obuwia pod firmą:

„UDZIAŁOWA PRACOWNIA OBUWIA“

we Lwowie, ul. Kopernika 1. 12.

Dyrekcya „Udziałowej pracowni obuwia“.

Zamówienia skuteczniają się w naj-
krótszym czasie wedle najnowszych faso-
nów, z materyałów krajowych i zagra-
nicznych, **po najumiarkowańszej cenie.**
Z prowincyi przyjmują się zamówienia
za nadesłaniem starego bucika lub miary.